

Paul Aron & José Gotovitch (dir.), *Dictionnaire de la Seconde Guerre mondiale en Belgique*, Bruxelles, André Versaille, 2008, XXVI + 527 pp., ill., ISBN 9782874950018 | Tot nu ontbreekt een synthese die alle aspecten van het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog overkoepelt. Dit woordenboek wil daartoe een belangrijke aanzet geven. Het bundelt 200 thematische rubrieken waarin de meest recente onder-

zoeksresultaten werden verwerkt en waaraan zo'n 55 specialisten meewerkten onder wie enkele redactieleden van *Wt*. Het verbindt de pioniersgeneratie met de jongste generatie wetenschappers. Elk artikel wordt ingeleid met een definitie of situering, waarbij de bezettingsperiode centraal staat, maar waarbij men ook een link wil leggen met het interbellum en met de bevrijding. Zo kan men ook de effecten nagaan van dit crisismoment op het sociaal-economische, het politiek-institutionele, het sociaalculturele, het ideologische... Veel aandacht wordt besteed aan het dagelijkse leven, de ontspanning (o.m. film, muziek, theater, voetbal, wielrennen), een zeer brede waaier van onderwerpen. Biografieën liet men weg, daarvoor dienen andere werkinstrumenten. Doorverwijzingen bij elk artikel leggen de band naar aanverwante onderwerpen, terwijl telkens de belangrijkste auteurs ter zake worden genoemd. Interessant voor de heuristiek is dat mogelijke begrippen worden vermeld met aanduiding bij welk trefwoord men ze kan vinden. Achteraan staan een index van persoonsnamen, een index van organisaties, een inhoudstafel met de lemma's en een selectieve bibliografie. Er zijn veel foto's opgenomen, zij het kleine en vaak donker afgedrukt. De alfabetische volgorde leidt automatisch tot heterogeniteit en grote fragmentering. Ik veronderstel dat de redactie er wel aan heeft gedacht om te thematiseren rond een paar grote onderverdelingen, steunend op de langere en dragende lemma's, maar dat niet realistisch vond. De twee redacteurs introduceren het woordenboek via een historische terugblik op het onderzoek, op de blokkeringen en versnellingen. Het is enigszins jammer dat *Voorwaarts maar niet vergeten* en de acta van de studiedag in 2001 geen aandacht krijgen, ook niet in de bibliografie, behalve terloops in het trefwoord over amnestie. Het is overigens de grote verdienste van de redactie dat zij voor een Franstalig publiek de talrijke en belangrijkste publicaties in Vlaanderen, die

geen Franse vertaling kregen, heeft ontsloten. Er zijn altijd aanmerkingen te maken, zoals bij het lemma over onderwijs, maar het boek bevat mooie kernanalyses en is voortaan als naslagwerk onmisbaar.

[Harry Van Velthoven]